

10-боб. Одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этмаганлик учун жавобгарлик

29. Ходимлар томонидан Одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этмаганлик ҳолати уларга нисбатан ахлоқий ва интизомий таъсир чораларини қўллаш учун асос бўлади.

30. Одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этмаганлик учун Одоб-ахлоқ комиссияси томонидан ходимларга қуйидаги ахлоқий таъсир чоралари қўлланилади:

огоҳлантириш;

узр сўраш ёки расмий узрнома келтиришни талаб қилиш;

вазирликнинг коллегиял йиғилишларида танбеҳ бериш.

31. Одоб-ахлоқ комиссияси ходимга нисбатан интизомий таъсир чорасини қўллаш учун раҳбарга тақдимнома киритиши мумкин.

Одоб-ахлоқ қоидалари раҳбар томонидан бузилган тақдирда, Одоб-ахлоқ комиссияси уларга нисбатан тегишли чора кўриш масаласи юзасидан таклифларни юқори турувчи давлат органига юборади.

32. Ходимнинг Одоб-ахлоқ қоидаларини бузиши уларни қонунга мувофиқ интизомий ва бошқа жавобгарликка тортиш учун асос бўлади.

Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигининг Одоб-ахлоқ комиссияси тўғрисидаги НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Ушбу низом Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигида Одоб-ахлоқ комиссияси (кейинги ўринларда – Комиссия) фаолиятини тартибга солади.

2. Комиссия Вазирлик ходимлари (кейинги ўринларда - ходимлар) томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этишини назорат қилиш, уларнинг ахлоқ нормаларига зид бўлган хатти-ҳаракатларини олдини олиш ва одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этиш билан билан боғлиқ низоларни кўриб чиқиш мақсадида тузилади.

3. Комиссия фаолияти Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси ва қонунларига, Ўзбекистон Республикасининг “Давлат фуқаролик хизмати тўғрисида”ги Қонунига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармон, қарор ва фармойишларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарорлари ва фармойишларига, Ўзбекистон Республикаси давлат хизматчилари одоб - ахлоқининг Намунавий қоидаларига, ушбу Намунавий низомга ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

4. Комиссия Комиссия раиси, котиби ва аъзоларидан иборат бўлиб, умумий сони беш нафардан кам бўлмаслиги ва тоқ сонда бўлиши лозим.

Комиссия таркибига тажрибали, меҳнат жамоасида обрў-эътиборга сазовор бўлган ходимлар киритилади.

Комиссия таркиби раҳбар қарори билан тасдиқланади ва доимий равишда фаолият юритади.

Комиссия таркибига комиссия томонидан қабул қилинадиган қарорларга таъсир кўрсатиш мумкин бўлган манфаатлар тўқнашуви эҳтимолини назарда тутган ҳолда ўзгартириш киритилади.

2-боб. Комиссиянинг асосий вазифалари ва функциялари

5. Комиссиянинг асосий вазифалари қуйидагилардан иборат:
ходимларнинг идоравий одоб-ахлоқ қоидаларини ишлаб чиқиш;

ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этилиши масалаларини кўриб чиқиш, хизмат текширувларини ўтказиш;

ходимлар ўртасида ахлоқ нормаларига зид бўлган хатти - ҳаракатларнинг олдини олишга қаратилган комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш;

жисмоний ва юридик шахсларнинг ходимларнинг хатти-ҳаракатларига доир мурожаатларини кўриб чиқиш;

ходимларнинг шаъни ва қадр-қимматини ҳимоя қилиш билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш;

ходимларнинг одоб-ахлоқ, қоидаларини такомиллаштириш юзасидан таклифлар ишлаб чиқиш;

ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этилиши ҳолатини таҳлил қилиш натижалари ҳақида раҳбар ва жамоатчиликни хабардор қилиб бориш.

6. Комиссия ўз ваколатлари доирасида:

ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этилиши устидан назоратни амапга оширади;

ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши билан боғлиқ масалалар юзасидан хулосалар тайёрлайди;

ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидалари билан боғлиқ масалаларини кўриб чиқиш жараёнида зарур ахборотни сўраб олади;

кўриб чиқиш учун киритилган масалаларни ҳал этиш учун Комиссия мажлисларига экспертлар ва мутахассисларни жалб қилади;

одоб-ахлоқ қоидаларига оид масалалар юзасидан давлат хизматчиларига тегишли маслаҳат ва тушунтиришлар беради;

зарур ҳолларда, Комиссияда кўриб чиқилган масалалар бўйича ходимни интизомий жавобгарликка тортиш юзасидан раҳбарга таклиф киритади.

7. Комиссия вазирликнинг таркибий бўлинмалари, бошқа давлат органлари ва ташкилотлари, мансабдор шахслари ва жамоатчилик билан ҳамкорлик қилади.

8. Комиссия фаолиятини ташкил қилиш ва ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш ушбу низомга иловада келтирилган схемага мувофиқ амалга оширилади.

3-боб. Комиссия фаолиятини ташкил этиш

9. Комиссия мажлислари заруриятга қараб ўтказилади.

Комиссия мажлислари очиқ тарзда ўтказилади. Зарур бўлган ҳолларда Комиссия ёпиқ мажлис ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилиши мумкин.

10. Комиссия мажлисини Комиссия раиси, у йўқлигида эса, унинг топшириғига биноан Комиссия аъзоларидан бири олиб боради. Комиссия мажлисида баённома юритилади, у раислик қилувчи ва Комиссия котиби томонидан имзоланади.

11. Комиссия мажлислари, агар уларда Комиссия аъзолари умумий сонининг камида учдан икки қисми ҳозир бўлса, ваколатли ҳисобланади.

12. Комиссиянинг навбатдаги мажлиси тўғрисида унинг раиси Комиссия аъзоларига ёзма равишда, қоида тариқасида камида икки кун олдин хабар қилади, шунингдек мажлиснинг бошқа иштирокчиларини олдиндан хабардор этади.

13. Комиссиянинг қарорлари мажлисда қатнашган Комиссия аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Овозлар тенг бўлган ҳолларда Комиссия раисининг овози ҳал қилувчи овоз ҳисобланади.

Комиссиянинг қарорлари Комиссия раиси томонидан имзоланади.

14. Комиссия раиси:

Комиссия ишини ташкил этади;

Комиссия мажлисларини чақиради ва ўтказади;

Комиссия аъзоларига топшириқлар беради;

вазирликнинг таркибий бўлинмалари, бошқа давлат органлари ва ташкилотлари, мансабдор шахслар ва жамоатчилик билан бўлган муносабатларда Комиссия номидан иш юритади;

Комиссия мажлисларида Комиссия фаолияти тўғрисидаги ахборот билан сўзга чиқади;

ҳар йили раҳбарга Комиссия фаолияти тўғрисида ҳисобот тақдим этади.

15. Комиссия котиби:

Комиссиянинг фаолиятини ташкилий-техник жиҳатдан таъминлаш масалаларини ҳал қилади;

Комиссиянинг навбатдаги мажлисига барча зарур материаллар ўз вақтида тайёрланишини таъминлайди, ходимлардан зарур ҳужжатлар ва маълумотларни сўраб олади;

кун тартибига мувофиқ Комиссия мажлислари ўтказилишини ташкил этади;

Комиссиянинг аъзоларини ва таклиф этилган шахсларни Комиссия мажлиси ўтказиладиган жой, сана ва вақт ҳамда кун тартибига киритилган масалалар ҳақида хабардор қилади;

Комиссия мажлисининг баённомасини расмийлаштиради ва тасдиқланган баённоманинг манфаатдор шахсларга жўнатилишини таъминлайди.

16. Комиссия аъзоси:

Комиссия томонидан кўриб чиқиладиган барча масалалар бўйича овоз беришга;

Комиссиянинг кўриб чиқиши учун масалалар ва таклифлар киритишга;

қарорлар тайёрланишида, муҳокамасида, қабул қилинишида, шунингдек уларнинг амалга оширилишини ташкил этишда ҳамда бажарилишини назорат қилишда иштирок этишга;

кўриб чиқиладиган масалага доир ҳужжатлар, маълумотномалар ва бошқа зарур ахборот билан танишишга;

Комиссия қарорига рози бўлмаган тақдирда ўз нуқтаи назарини баён этишга ҳақли.

17. Комиссияси аъзоси Комиссия мажлисида ҳозир бўлиши ва ўзига юклатилган мажбуриятларни бажариши шарт.

Комиссия аъзоси Комиссия мажлисида ҳозир бўлиш имкони бўлмаганда Комиссия раисини олдиндан хабардор этиши лозим.

18. Комиссия мажлисида кўриладиган масалалар Комиссия раиси, котиби ва аъзоларига бевосита ёки билвосита боғлиқ бўлган тақдирда ўзини ўзи рад қилиши шарт.

4-боб. Давлат хизматчилари томонидан одоб-ахлоқ қоидалари бузилишининг олдини олиш (профилактика) чораларини кўриш

19. Комиссия Кадрлар бошқармаси билан биргаликда мунтазам равишда ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этилиши ва уларнинг бузилишини олдини олишга қаратилган қуйидагиларни назарда тутувчи профилактик комплекс чора-тадбирларни амалга оширади:

ходимларда юксак касбий маданиятни, жамоада соғлом маънавий муҳит ва ишчан кайфиятни шакллантириш;

ходимларни "ҳалоллик вакцинаси" билан эмлаш, яъни ҳалолликни уларнинг онгига синдириш, маърифат орқали уларда коррупцияга қарши мурасасиз муносабатда бўлиш кайфиятини шакллантириш;

вазирликда таниқли зиёлилар, ижодкорлар, маънавият ва маърифат соҳасининг кўзга кўринган намоёндалари, ўз соҳасида юксак натижаларга эришган меҳнат фахрийларини жалб қилган ҳолда, учрашувлар ташкил қилиб бориш;

ходимларнинг касбий ва бошқарув кўникмалари ўсишини, шунингдек уларнинг малакасини доимий равишда оширишни, улар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этишларини таъминлаш мақсадида уларнинг билимлари ва малакасини доимий такомиллаштириш ишларини таъминлаш;

ходимларнинг иқтисодий билимларини, ҳуқуқий саводхонлигини, ҳуқуқий маданияти ва ҳуқуқий онгини, интеллектуал ва маънавий ривожланишини ошириш мақсадида иқтисодий ва ҳуқуқий ўзгаришлар ташкил этиш;

янги ишга қабул қилинган ходимларни одоб-ахлоқ қоидаларига қатъий риоя қилиш борасида стажировкадан ўтказиш ва улар билан профилактика суҳбатлар ташкил қилиш;

ходимларни малака ошириш курсларига, халқаро семинарлар, конференциялар ва шу каби бошқа тадбирларга юбориш, улар томонидан ўз касбий даражаси ва ахлоқий сифатларини мустақил амалга оширишлари учун шарт-шароит яратиб бериш.

20. Комиссия ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидалари бузилишининг олдини олиш (профилактика) борасидаги ўз фаолиятини Комиссия томонидан тасдиқланадиган чораклик иш режалари асосида олиб боради.

21. Ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидалари бузилишининг олдини олиш (профилактика) чоралари Комиссия томонидан вазирликнинг тегишли таркибий бўлинмалари раҳбарлари ҳамда касаба уюшмалари кўмитаси билан биргаликда ташкил этилади.

22. Ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилишини олдини олиш (профилактика) чораларининг натижадорлиги йил якунлари бўйича ўтказиладиган Комиссия йиғилишида муҳокама қилинади.

5-боб. Ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш тартиби

23. Комиссия ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилишлари билан боғлиқ масалаларни:

раҳбарнинг топшириғига кўра;

ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг мурожаатига асосан;

ходимларнинг, шунингдек жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларига биноан;

ўз ташаббуси билан кўриб чиқади.

24. Комиссия мажлисига, ҳақиқий ҳолатларни аниқлаш ва ҳолисона қарор қабул қилиш мақсадида, ўзига нисбатан масала кўриб чиқиладиган ходим, зарур бўлган ҳолларда эса, мурожаат қилувчи ва бошқа шахслар таклиф этилади. Комиссия мажлисининг вақи ва жойи ҳақида тегишли равишда хабардор этилган шахсларнинг келмаслиги мурожаатни кўриб чиқиш учун тўсқинлик қилмайди.

25. Комиссия мажлисида:

кун тартибидаги масала ўқиб эшиттирилади;

раҳбарнинг топшириғи ёки ходим томонидан одоб-ахлоқ қоидалари бузилганлиги тўғрисидаги мурожаат ўқиб эшиттирилади;

одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этмаганликда айбланаётган ходим ва мурожаатчиларнинг тушунтиришлари эшитилади.

26. Ходим ўзининг ҳуқуқи, шаъни ва қадр-қиммати, ишчанлик обрўсига дахл қиладиган мурожаат бўйича амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ ўзини ҳимоя қилишга, Комиссияга зарур материаллар ҳамда бошқа ахборотларни тақдим этишга ҳақли.

27. Мажлис якуни бўйича Комиссия ходимнинг ҳаракатларида одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши фактининг мавжудлигини ёхуд мавжуд эмаслиги тўғрисида қарор қабул қилади.

28. Одоб-ахлоқ қоидалари бузилганлиги факти аниқланган тақдирда Комиссия томонидан давлат хизматчиларига қуйидаги ахлоқий таъсир чоралари қўлланилади:

огоҳлантириш;

узр сўраш ёки расмий узрнома келтиришни талаб қилиш;

вазирликнинг коллегиял йиғилишларида танбеҳ бериш.

29. Комиссия ходимга нисбатан интизомий таъсир чорасини қўллаш учун раҳбарга тақдимнома киритиши мумкин.

30. Комиссия томонидан қуйидаги мурожаатлар кўриб чиқилмайди:

комиссияда олдин кўриб чиқилган мурожаат ва айнан шу мазмундаги такрор мурожаатлар; аноним мурожаатлар;

қонунда белгиланган бошқа талабларга мувофиқ бўлмаган мурожаатлар.

31. Комиссия қабул қилинган қарор ҳақида мурожаат қилувчига, ўзига нисбатан масала кўриб чиқилган ходимга ва раҳбарга ёзма равишда маълум қилади.

32. Комиссия одоб-ахлоқ қоидалари раҳбар томонидан бузилган тақдирда уларга нисбатан тегишли чора кўриш масаласи юзасидан таклифларни юқори турувчи раҳбарга юборади.

33. Комиссиянинг қарори устидан раҳбарига ёки судга шикоят қилиш мумкин.

6-боб. Якуний қоидалар

34. Ходим томонидан одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши ҳақидаги муурожаат унинг ташаббускори томонидан Комиссия қарори қабул қилингунига қадар қайтариб олиниши мумкин.

35. Тарафлар ярашган, шунингдек ходим ўз хоҳиши билан муурожаатчидан ошкора узр сўраган ҳолларда, унга нисбатан таъсир чоралари қўлланилмаслиги мумкин.

**Одоб-ахлоқ комиссияси фаолиятини ташкил қилиш
ва одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши билан боғлиқ
масалаларни кўриб чиқиш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Ижро муддати
I. Комиссия фаолиятини ташкил этиш			
1-босқич	Раҳбар	<p>1. Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигида Одоб-ахлоқ комиссияси (кейинги ўринларда - Комиссия) раиси, котиби ва аъзоларидан иборат таркибда, умумий сони камида беш нафардан кам бўлмаган миқдорда тоқ сонда шакллантириш.</p> <p>2. Комиссия таркибига тажрибали, меҳнат жамоасида обрў-эътиборга сазовор бўлган ҳодимларни киритиш.</p> <p>3. Комиссия таркибини тасдиқлаш.</p>	Икки hafta муддатда
		<p>4. Комиссия таркибига комиссия томонидан қабул қилинадиган қарорларга таъсир кўрсатиши мумкин бўлган манфаатлар тўқнашуви эҳтимолини назарда тутган ҳолда ўзгартириш киритилади.</p>	
2-босқич	Комиссия раиси	<p>Комиссия ишини ташкил этади, комиссия мажлисларини чақиради ва ўтказиши мажлисига раислик қилади.</p> <p>Комиссия номидан иш юритади, Комиссия мажлисларида Комиссия фаолияти тўғрисидаги ахборот билан сўзга чиқади.</p> <p>Раҳбарга Комиссия фаолияти тўғрисида ҳисобот тақдим этади.</p>	<p>Маълумотлар киритилган вақтдан бошлаб</p> <p>Ҳар йили йил якуни буйича</p>
	Комиссия котиби	<p>Кун тартибига мувофиқ Комиссия мажлислари ўтказилишини ташкил этади. Комиссиянинг аъзоларини ва таклиф этилган шахсларни Комиссия мажлиси ўтказиладиган жой, сана ва вақт ҳамда кун таркибига киритилган масалалар ҳақида хабардор қилади.</p> <p>Комиссиянинг фаолиятини ташкилий-техник жиҳатдан таъминлаш масалаларини ҳал қилади, навбатдаги мажлисга барча зарур материаллар ўз вақтида тайёрланишини таъминлайди.</p>	<p>Мажлисдан камида икки кун олдин</p> <p>Мажлисдан кейин бир кун муддатда</p>

2-босқич	Комиссия	Ходимлар томонидан одоб-ахлоқ қоидалари бузилишининг олдини олиш (профилактика) чораларини натижадорлигини Комиссия йиғилишида муҳокама қилади.	Ҳар йили яқунлар буйича
----------	----------	---	-------------------------

II. Одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши билан боғлиқ масалаларни кўриб чиқиш

1-босқич	Комиссия	Комиссия ходимларнинг одоб-ахлоқ қоидаларини бузилишлари билан боғлиқ масалаларни: раҳбарнинг топшириғига кўра; ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг мурожаатига асосан; ходимларнинг, шунингдек жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларига биноан; ўз ташаббуси билан кўриб чиқади.	Заруратга кўра
----------	----------	--	----------------

2-босқич	Комиссия раиси ва аъзолари	Комиссия мажлисида: кун тартибидаги масала ўқиб эшиттирилади; раҳбарнинг топшириғи ёки ходим томонидан одоб-ахлоқ қоидалари бузилганлиги тўғрисидаги мурожаат ўқиб эшиттирилади; одоб-ахлоқ қоидаларига риоя этмаганликда айбланаётган ходим ва мурожаатчилар тушунтиришлари эшитилади.	Мажлис ўтказиладиган кун
	Ходим	Ўзининг ҳуқуқи, шаъни ва қадр-қиммати, ишчанлик обрўсига дахл қиладиган мурожаат бўйича амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ ўзини ҳимоя қилишга, Комиссияга зарур материаллар ҳамда бошқа ахборотларни тақдим этишга ҳақли.	

3-босқич	Комиссия	<p>1. Мажлис якуни бўйича ходимнинг ҳаракатларида одоб-ахлоқ қоидаларининг бузилиши фактининг мавжудлигини ёхуд мавжуд эмаслиги тўғрисида қарор қабул қилади.</p> <p>2. Одоб-ахлоқ қоидалари бузилганлиги факти аниқланган тақдирда ходимларга қуйидаги ахлоқий таъсир чораларини қўллайди: огоҳлантириш; узр сўраш ёки расмий узрнома келтиришни талаб қилиш; вазирликнинг кенгайтирилган мажлисида танбеҳ бериш.</p> <p>3. Ходимга нисбатан интизомий таъсир чорасини қўллаш учун раҳбарга тақдимнома киритиш мумкин.</p>	Мажлис ўтказиладиган кун
----------	----------	--	--------------------------

3-босқич	Комиссия	4. Қабул қилинган қарор ҳақида мурожаат қилувчига, ўзига нисбатан масала кўриб чиқилган ходимга ва раҳбарга ёзма равишда маълум қилади.	Мажлис ўтказиладиган кун
4-босқич	Комиссия	Одоб-ахлоқ қоидалари раҳбар томонидан бузилган тақдирда уларга нисбатан тегишли чора кўриш масаласи юзасидан тақлифларни юқори турувчи давлат органи ва ташкилоти раҳбарига юборади.	Заруратга кўра
5-босқич	Ходим	Комиссиянинг қарори устидан раҳбарга ёки судга мурожаат қилиш мумкин.	Заруратга кўра